

Sygn. akt III KRS 6/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 czerwca 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Jaśkowski (przewodniczący)

SSN Józef Iwulski (sprawozdawca)

SSN Jerzy Kwaśniewski

Protokolant Halina Kurek
w sprawie z odwołania M. K.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia 5 listopada 2010 roku
w sprawie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego,
po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 8 czerwca 2011 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa (dalej KRS lub Rada) uchwałą Nr 1.../10 z dnia 5 listopada 2010 r. postanowiła, że asesor M. K. nie zostanie przedstawiona Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w [...].

W uzasadnieniu uchwały Rada wskazała, że M. K. zgłosiła swoją kandydaturę na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Rejonowym w [...], określone w obwieszczeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 lipca 2010 r. (M.P. Nr 51, poz. 682). Na jedno wolne stanowisko sędziowskie w tym Sądzie zgłosiło się 7 kandydatów. M. K., urodzona [...] 1978 r., po ukończeniu wyższych studiów prawnych w 2002 r., odbyła aplikację sądową zakończoną złożeniem we wrześniu 2006 r. egzaminu sędziowskiego na ocenę dobrą plus. Z dniem 13 marca 2007 r. została mianowana asesorem sądowym w Sądzie Rejonowym w [...] i powierzono jej pełnienie czynności sędziowskich na okres czterech lat. Z dniem 5 maja 2009 r., z mocy prawa ustało powierzenie kandydatce pełnienia czynności sędziowskich i od tej daty skierowano ją do wykonywania obowiązków referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w [...]. W rzeczywistości kandydatka nie świadczyła pracy w tym charakterze, bowiem była nieobecna w pracy z powodu choroby, bądź korzystania z urlopu wypoczynkowego. Decyzją Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 lipca 2010 r. z kandydatką rozwiązano stosunek pracy za wypowiedzeniem, którego okres upłynął w dniu 30 listopada 2010 r. Opiniujący kandydatkę wizytator ds. wieczystoksięgowych SSO S. Ł. w piśmie z dnia 24 września 2010 r. stwierdził, że kandydatka powinna wykonywać obowiązki referendarza sądowego od maja 2009 r., ale z uwagi na ciągle przebywanie na zwolnieniach lekarskich i urlopach, wobec braku stosownego materiału, dokonanie oceny orzecznictwa kandydatki jako referendarza sądowego jest niemożliwe. Opiniujący zaznaczył ponadto, że w aktach osobowych kandydatki znajdują się trzy sprawozdania dotyczące oceny jej pracy za okres od 13 marca 2007 r. do 28 lutego 2009 r., sporządzone przez sędziów wizytatorów ds. karnych, cywilnych i rodzinnych Sądu Okręgowego w [...], które nie zawierają pozytywnej oceny M. K. jako kandydata ubiegającego się o stanowisko sędziego sądu rejonowego. Kolegium Sądu Okręgowego w [...] na posiedzeniu w dniu 29 września 2010 r. jednogłośnie udzieliło negatywnej opinii o kandydatce. Zgromadzenie Ogólne Sędziów Sądu Okręgowego w [...] na posiedzeniu w dniu 1 października 2010 r., w którym brało udział 34 członków, przy 2 głosach nieważnych, wydało następującą opinię o kandydatce: 7 głosów "za", 18 głosów "przeciw" i 7 głosów "wstrzymujących się". Minister Sprawiedliwości w stanowisku z dnia 27

października 2010 r. negatywnie ocenił kandydaturę. Podkreślił, że od dnia 5 maja 2009 r. kandydatka praktycznie nie wykonuje obowiązków referendarza sądowego. Dlatego - przy uwzględnieniu poprzedniej negatywnej oceny tej kandydatury (dokonanej w związku z wcześniejszym jej zgłoszeniem na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Rejonowym w [...]) - należy przyjąć, że nie opanowała ona w stopniu wystarczającym metodyki pracy sędziego. Ta okoliczność w powiązaniu naganną postawą kandydatki w stosunkach służbowych, nie pozwala na rekomendację jej kandydatury. Rada postanowiła nie przedstawiać kandydatury M. K. Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie jej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego, gdyż kandydatka nie uzyskała poparcia ani Kolegium, ani Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Okręgowego, a w dodatku uzyskała negatywne opinie sędziów wizytatorów i Ministra Sprawiedliwości. W trakcie posiedzenia KRS w dniu 5 listopada 2010 r. - przy braku głosów "wstrzymujących się" - na kandydatkę nie oddano ani jednego głosu "za", natomiast oddano 14 głosów "przeciw". Tym samym kandydatka nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów.

Od powyższej uchwały kandydatka wniosła obszerne odwołanie, w którym zarzuciła naruszenie: 1) art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 100, poz. 1082 ze zm.; obecnie jednolity tekst: Dz.U. z 2010 r. Nr 11, poz. 67 ze zm.; dalej ustawa o KRS) i § 14 pkt 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa oraz postępowania przed Radą (Dz.U. Nr 219, poz. 1623) przez niedokonanie przez KRS własnej, "zewnętrznej" oceny kandydatki; 2) § 21 ust. 1 i 2 w związku z § 14 pkt 1 rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 13 listopada 2007 r. i art. 2 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 12 ust. 1-4 i ust. 6 ustawy o KRS wskutek niepodjęcia przez KRS na posiedzeniu plenarnym "uchwały w sprawie indywidualnej dotyczącej rozpatrzenia i oceny kandydatury asesora sądowego M. K. do pełnienia urzędu sędziowskiego na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w [...]" oraz nieprzeprowadzenie głosowania, a tym samym nieuzyskanie bezwzględnej większości głosów w tym zakresie; 3) art. 13 ust. 1 ustawy o KRS i § 21 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 13 listopada 2007 r. polegające na

niewskazaniu przez KRS podstawy faktycznej i prawnej zaskarżonej uchwały, przez co jej uzasadnienie nie odpowiada standardom proceduralnym; 4) § 20 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 13 listopada 2007 r. wskutek odstąpienia przez KRS od wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy oraz nieprzeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, a także wskutek powołania się w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały na okoliczności niezgodne z rzeczywistością dotyczące pracy i postawy kandydatki w stosunkach służbowych; 5) § 20 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 13 listopada 2007 r. wskutek braku wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy, co uniemożliwiło kandydatce ustosunkowanie się do opinii sędziego wizytatora ds. wieczystoksięgowych i opinii Ministra Sprawiedliwości; 6) art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP przez nierówne potraktowanie kandydatki w stosunku do innych zgłaszających się na wakujące stanowisko i dyskryminację kandydatki z powodu pracy orzeczniczej jako asesora sądowego, dokonaną w zaskarżonej uchwale wskutek "zastosowania nieprzejrzystych, niezgodnych z zasadami logiki i pracy sądowej kryteriów oceny"; 7) art. 7 i 83 Konstytucji RP przez nieuwzględnienie, że "stosunek pracy kandydatki jako asesora sądowego Minister Sprawiedliwości wypowiedział niezgodnie z prawem, a w przedmiotowym postępowaniu, wbrew faktom to kandydatce przypisuje naganny stosunek do przełożonych"; 8) art. 186 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 1 ust. 1 ustawy o KRS i art. 135 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) wskutek pominięcia w zaskarżonej uchwale "okoliczności związanych z niezawisłością w zakresie orzekania asesora sądowego M. K. oraz negatywnym stosunkiem służbowym innych podmiotów do opiniowanej"; 9) art. 65 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz.U. Nr 26, poz. 157 ze zm.) wskutek uznania, iż praca kandydatki w charakterze asesora sądowego Sądu Rejonowego w [...] w okresie ponaddwuletnim nie wystarcza do oceny jej kandydatury na stanowisko sędziego sadu rejonowego.

Odwołująca się wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały w całości i przekazanie sprawy KRS do ponownego rozpatrzenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o KRS, Rada rozpatruje i ocenia kandydatury do pełnienia urzędu sędziowskiego w poszczególnych sądach oraz przedstawia Prezydentowi RP wnioski o powołanie sędziów w Sądzie Najwyższym, sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych. Uchwały KRS podjęte w sprawach indywidualnych dotyczące kandydatury do pełnienia urzędu sędziowskiego, która nie uzyskała oceny uzasadniającej objęcie wnioskiem o powołanie do Prezydenta RP wymagają uzasadnienia i doręczenia zainteresowanemu (art. 13 ust. 1 zdanie drugie ustawy o KRS). Osoba, której dotyczyła taka uchwała, może odwołać się od niej do Sądu Najwyższego (art. 13 ust. 2 ustawy o KRS). Szczegółowe zasady postępowania w sprawach indywidualnych przed KRS regulują przepisy rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 13 listopada 2007 r. Wprowadzie rozporządzenie to - zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 listopada 2009 r., K 62/07 (Dz.U. Nr 202, poz. 1567; OTK-A 2009 nr 10, poz. 149) - utraciło moc z dniem 2 grudnia 2010 r. w części wydanej na podstawie art. 12 ust. 6 ustawy o KRS, w zakresie, w jakim jest on sprzeczny z art. 187 ust. 4 w związku z art. 2 Konstytucji RP, niemniej jednak w dacie podjęcia zaskarżonej uchwały obowiązywały przepisy tego rozporządzenia, dotyczące między innymi trybu podejmowania przez KRS uchwał w przedmiocie kandydatur do objęcia wolnych stanowisk sędziowskich. W myśl § 20 ust. 1 rozporządzenia, w sprawach indywidualnych KRS podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania. Uchwały dotyczące kandydatury, która nie uzyskała oceny uzasadniającej objęcie wnioskiem do Prezydenta RP o powołanie do urzędu sędziego podlegają pisemnemu uzasadnieniu (§ 21 ust. 1 i 2 rozporządzenia). Rozpatrzenie kandydatury do pełnienia urzędu sędziowskiego powinno nastąpić na podstawie przedstawionej KRS dokumentacji zawierającej kartę zgłoszenia, ocenę kwalifikacji kandydata sporządzoną przez prezesa lub innego sędziego właściwego sądu albo sędziego wizytatora, opinię kolegium właściwego sądu i wyciąg z protokołu właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów. Do dokumentacji mogą być dołączone inne opinie służbowe lub zawodowe, listy rekomendujące i inne dokumenty uzasadniające zgłoszenie kandydata (§ 23 rozporządzenia). W odniesieniu do kandydatury, która

nie uzyskała oceny uzasadniającej objęciem wnioskiem do Prezydenta RP, Rada podejmuje odrębną uchwałę (§ 24 ust. 2 rozporządzenia).

Stosownie do art. 13 ust. 2 ustawy o KRS, kompetencja Sądu Najwyższego w sprawie odwołania od uchwały KRS ogranicza się do zbadania zgodności zaskarżonej uchwały z prawem, przy odpowiednim stosowaniu przepisów postępowania cywilnego dotyczących skargi kasacyjnej. Sąd Najwyższy nie zastępuje Rady w jej konstytucyjnie i ustawowo wyznaczonym zadaniu polegającym na rozpatrzeniu oraz ocenie kandydatów do pełnienia urzędu sędziego i dlatego nie przeprowadza powtórnego badania kwalifikacji kandydata do pełnienia urzędu sędziego (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2009 r., III KRS 13/09, OSNP 2011 nr 13-14, poz. 196 oraz z dnia 17 sierpnia 2010 r., III KRS 6/10, LEX nr 737275). Poddanie kontroli sądowej wyników postępowania przed KRS w takiej indywidualnej sprawie nie może znaczyć, że Sąd Najwyższy uczestniczy w decydowaniu o obsadzie określonego stanowiska sędziowskiego (uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 maja 2008 r., SK 57/06 (OTK-A 2008 nr 4, poz. 63; Przegląd Sejmowy 2009 nr 1, s. 191, z glosą M. Wiącka). Kandydat na stanowisko sędziego nie ma roszczenia o nabór do służby (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2010 r., III KRS 4/10, LEX nr 611831 oraz z dnia 15 lipca 2009 r., III KRS 7/09, OSNP 2011 nr 9-10, poz. 141). W sprawie z odwołania od uchwały KRS, Sąd Najwyższy - nie przejmując kompetencji tego organu - rozstrzyga więc o zgodności zaskarżonej uchwały z prawem, będąc związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi jej podstawę (art. 398¹³ § 2 k.p.c. związku z art. 13 ust. 6 ustawy o KRS).

Z ustaleń stanowiących podstawę faktyczną uchwały zaskarżonej w rozpoznawanej sprawie wynika, że kandydatura odwołującej się została poddana wszechstronnej analizie wymaganej przepisami rozporządzenia z dnia 13 listopada 2007 r. Rada rozstrzygała bowiem na podstawie całości zebranego materiału, a w szczególności dysponowała opiniami Kolegium Sądu Okręgowego w [...], Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Okręgowego w [...], sędziego wizytatora ds. wieczystoksięgowych oraz Ministra Sprawiedliwości, a ponadto aktami osobowymi kandydatki, w których znajdowały się dokumenty związane z wcześniejszym ubieganiem się o stanowisko sędziego Sądu Rejonowego w [...], w

tym opiniami oceniającymi pracę kandydatki na stanowisku asesora, sporządzonymi przez sędziów wizytatorów ds. karnych, cywilnych i rodzinnych Sądu Okręgowego w [...]. Żadna z tych opinii nie zawierała pozytywnej oceny.

M. K. poprzednio złożyła wniosek o powołanie jej do pełnienia urzędu sędziego Sądu Rejonowego w [...]. Uchwałą Nr .../09 z dnia 8 października 2009 r. KRS nie przedstawiła jej kandydatury Prezydentowi RP, co zostało zakwestionowane w odwołaniu zawierającym praktycznie takie same zarzuty, jak w rozpoznawanej sprawie, przy czym - w związku z faktycznym niepełnieniem obowiązków referendarza - identyczne były istotne elementy ustaleń faktycznych. Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2010 r., III KRS 1/10 (LEX nr 611829), oddalił odwołanie od poprzedniej uchwały, ustosunkowując się do podniesionych zarzutów. Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę w pełni podziela argumentację wyrażoną w uzasadnieniu wyroku z dnia 8 kwietnia 2010 r. W szczególności podtrzymuje ocenę bezzasadności zarzutu dotyczącego niedokonania przez KRS własnej, "zewnętrznej" oceny kandydatury. Skoro KRS przy rozpatrywaniu kandydatur - zgodnie z przepisami regulującymi tryb postępowania - bierze pod uwagę pisemne oceny kwalifikacji kandydata, sporządzone przez podmioty wymienione w § 23 rozporządzenia z dnia 13 listopada 2007 r., to jest oczywiste, że głównie na tej podstawie faktycznej podejmowana jest decyzja w przedmiocie zgłoszonej kandydatury. Zgodnie z regulacjami proceduralnymi KRS nie może pominąć opinii udzielonych przez podmioty "wewnętrzne", bowiem w przeciwnym razie naraża się na zarzut braku wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy (§ 20 ust. 1 rozporządzenia). Z tego względu odpowiadało prawu oparcie się w zaskarżonej uchwale na opiniach kompetentnych podmiotów (sędziego wizytatora, kolegium oraz zgromadzenia ogólnego sędziów właściwego sądu), niezawierających pozytywnej oceny kandydatki. Rozstrzygnięcie przyjęte w uchwale KRS nie jest zatem ani niekompletne, ani sprzeczne z udostępnioną Radzie dokumentacją. Z uzasadnienia uchwały jasno zaś wynika, na jakiej podstawie faktycznej została podjęta.

Nietrafny jest też zarzut odwołania dotyczący trybu procedowania Rady, w tym przede wszystkim twierdzenie, że skoro w przepisach jest mowa o

rozpoznawaniu i ocenie kandydatur na urząd sędziego a także o uchwale w sprawie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego, to tą ostatnią uchwałę poprzedzać powinna osobna uchwała Rady w sprawie rozpatrzenia i oceny kandydatury do pełnienia urzędu sędziowskiego. W art. 2 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o KRS wskazane są kompetencje Rady, a nie sposób procedowania, a zwłaszcza nie wynika z tych przepisów twierdzona konieczność podjęcia przez Radę dwóch uchwał (pierwszej w przedmiocie rozpatrzenia i oceny kandydatury oraz drugiej w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie). Uchwała w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie zostaje bowiem zawsze podjęta po rozpoznaniu i ocenie kandydatury. Rozpoznanie i ocena kandydatury następują w przewidzianym postępowaniu i stanowią przesłankę (podstawę) uchwały rozstrzygającej o "sprawie indywidualnej" w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie,

W konsekwencji należy stwierdzić, że wszystkie przedstawione w odwołaniu zarzuty dotyczące sposobu procedowania przez Radę są chybione. Z kolei, wobec ustalenia, że KRS prawidłowo rozpatrzyła i oceniła sprawę kandydatki, zgodnie z przysługującą Radzie właściwością, w odpowiedniej procedurze i na podstawie udostępnionej dokumentacji, Sąd Najwyższy uznał za bezzasadne również zarzuty odwołania, które dotyczą obrazy przepisów prawa materialnego. Opierają się one bowiem w dużej mierze na okolicznościach, które nie były podstawą zaskarżonej uchwały.

Z przedstawionych względów Sąd Najwyższy oddalił odwołanie na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 13 ust. 6 ustawy o KRS.